

پیشاهنگی و فوائد آن

نگارش آقای شکرانی

دبیر تاریخ و جغرافیا

کلمه پیشاهنگی مانند الفاظی که نماینده مفهومات کلی هستند کمتر می تواند حقیقت خود را در ذهن اشخاص مجسم سازد و بهمین جهت در میان خوانندگان شاید اشخاصی یافت شوند که هنوز بمفهوم پیشاهنگی متوجه نشده یا کمتر بدان توجه داشته اند. بنابراین بهتر آنستکه مقدمه شرح مختصری راجع به پیشاهنگی گفته شود و سپس بقسمتهای کلی و عوامل تاسیس آن بپردازیم.

برای تحصیل علوم متداوله امروزی سبک های مخصوصی بکار میرود که بوسیله آنها میتوان قضایای مجهوله علوم را معلوم کرد ولی برای کسب فضائل اخلاقی نمی توان مانند علوم ریاضی و طبیعی طریقه های منطقی را بکار برد و نتیجه صحیح از آنها بدست آورد. زیرا 2×2 مساویست به چهار. در علوم ریاضی ثابت و هیچ کس را در صحت آن شک و تردیدی نیست و با صعود جیوه در لوله میزان الهوا متناسب با فشار هواست در همه جا ثابت و یار جا و بر همه کس واضح و آشکار است. تجربه مزبور اگر در خط استوا و یا قطب وحد واصل بین آن دو انجام گیرد نتیجه مطلوبه بدست می آید ولی اثبات اینکه دروغ گوئی و یا اعمال زشت دیگر ناپسند است بر همه کس ثابت نیست زیرا اشخاصی را میتوان یافت که بهیچوجه راضی نیستند نسبت انحراف سابقه با آنها داده شود ولی با اعمال منافق اخلاق متوسل شده و آنها را زشت و ناپسند نمی شمارند و مثلا دروغ مصلحت آمیز را به از راست فتنه انگیز میدانند در صورتیکه حقیقه دروغ زشت است و دروغ گو مر تکب عمل ناپسندیده شده است. بنابراین اگر فضائل اخلاقی نیز مانند علوم متداوله امروزه دارای روش های معینی بود هرگز قسمت های دو طرفی در آنها بمیان نیامد.

وقتی کسی معتقد به بیروی از طریقه ای گردید و مثلا دانست که کدک و باری در باره دیگران از کارهای نیک است غیر ممکن و بلکه محال است که او را از این جاده منحرف ساخته و براه دیگری داخل کرد، مگر زمانی که عکس آن برای او ثابت شده باشد زیرا بکار خود اعتماد داشته آنرا محترم می شمارد اما ایجاد این اعتماد هم کار آسانی نیست و راه آن از نوشته های بزرگان و کسانی که محل اعتمادند بدست می آید و البته تاثیر آن آنطور که باید زیاد نخواهد بود چه انسان فراموش کار است و تمام چیزهایی که می شنود و یا می خواند در خاطر او باقی نمی ماند و از طرف دیگر چون نویسنده و خواننده با هم مواجه نیستند تاثیر آن کمتر است ولی راه دیگر علمی آن وادار کردن اطفال و جوانان است به انجام کارهایی که آنها را پسندیده تشخیص داده اند و با اصطلاح کار نیک خوانند و البته هر قدر تمرین در این نوع اعمال بیشتر شود تمرین آن بهتر خواهد بود بطوری که طفل یا جوان وقتی که بزرگ شد بدون اراده عادت بانجام اعمال نیک نموده است.

نگارنده جوانانی را می‌شناسد که از آزار و اذیت حیوانات لذت می‌برند و عده دیگر آنها را از این عمل زشت و ناپسند بازداشته و با حیوانات مهربانی نموده و بموقع از آنها پرستاری میکنند . بدیهی است که دسته اول از طفولیت عادت باین کار زشت کرده و در جوانی هم آنرا از خود دور نساخته و تائیری هم این عادت را با خود بگور خواهند برد و دسته دوم چون از طفولیت شنیده‌اند که آزار حیوانات کار ناپسندیده است برای آنها ملکه شده و بدون اراده نسبت بحیوانات مهربان هستند . بنابراین باید گفت که تربیت پیشاهنگی است که میتواند اطفال را بکارهای نیک واداشته ولذت بردن از یاری دیگران را شعار آنها سازد .

با وجودیکه مجامع و کنفرانس های خلم سلاح درد دنیا تشکیل گردیده و عموم دول خواستار صلح عمومی هستند و بالتبعیجه از آزار رساندن بیکدیگر در ظاهر دوری میکنند ولی بایستی تصدیق کرد که ترقیات اخلاقی بشر به مراتب است نراز تمدن ظاهری آنست چه در حالتی که هر يك از دول اروپا دم از صلح و صفا میزنند بکارخانجات اسلحه سازی خود دستورات تازه داده و سبک جدیدی برای نیست و نابود کردن دیگری تهیه مینمایند بنابراین بایستی سعی نمود که ملل متمدن امروزی را اندکی از تمدن ظاهری دور ساخته و بی اعتنائی بتنیار انا بدارد در آنها ایجاد کرد تا رقساوت قلب ایشان کمی جاو گیری بعمل آید و از طرف دیگر کاری کرد که ملل دور افتاده از این تمدن بخصوص مردم ایران را که جز فکر از دنیا گذشته کی چیز دیگری درس نمی‌پرورانند کاملاً بقافله تمدن دنیا رسانند و فقط در سایه مریان کافی از زیاده روی اروپائیان کمی جاو گیری بعمل آورد .

خلاصه آنکه برای قاء حیات در این دنیا باید قوای جسمی و روحی را مهیا ساخته و مریانی صحیحۀ اخلاقی را دانا گردید .

آنکس که بیشتر از همه سعی در تقویت روح و جسم خویش نمود و در این زندگانی بر غوغا که هیچ کس بجز نفع خویش بحال کسی دیگر فکر نمی‌کند نه تنها بخيال بدر بردن کلیم خود از آب افتاد بلکه کلیم دیگران را هم از آب بدر آورد پیشاهنگ نامیده می‌شود بنا بر این می‌توان گفت: پیشاهنگی تربیتی است جامع که اطفال و جوانان را بوسیله دستورات و قوانین عملی و علمی، دینی و اخلاقی متدین و متخلق باخلاق حسنه نموده وطن پرست و بوسیله اعمال پیشاهنگی و بازیها و ورزشهای سخت و تدقیق و مطالعه در طبیعت و اشتغال بصنایع ساده و عزم و اراده کاری و برای مبارزه با زندگانی مستعد و آماده می‌سازد .

پیشاهنگی تربیت جامعی است که محصلین را از هر حیث مرد زندگانی کرده و ایشان را برای مبارزه حیاتی آماده و مهیا می‌کند و اخلاقی و فکر و بدن ایشان را تماماً تربیت مینماید .

شاهد تاریخی بسیار بمانشان می‌دهد که تفوق و برتری ملل بر یکدیگر فقط از راه قوت جسم و روح بوده و مللی که فاقد آن دو بوده و هستند از اداره کردن خویش عاجز مانده و بمنزله کارگران بی نوائی می‌باشند که بایستی صبح ناشام در سرما و گرما کار کرده و دسترنج خویش را به دیگران تسلیم نمایند .

رومها ناموقعیکه بجهانگیری نیرداخته و یا از شبه جزیره ایتالیا بیرون نگذاشته بودند دارای اخلاق ساده و طبیعی بودند و حس وطن پرستی در ایشان باندازه بود که لازم بتوضیح و تذکار نیست ولی از زمانیکه در نتیجه فتوحات و جهانگیری دامنه فتوحات و تصرفات خویش را وسعت دادند و بر مالک خود

افزودند و با ملل دیگر حشر و نشر و خلطه و آمیزش پیدا کردند گویانکه کاملاً سایر ملل را مغلوب خویش ساختند ولی در باطن مغلوب تمدن و اخلاق ایشان شدند و بسیاری از عادات است و رسوم ملل مغلوبه را در بین خود رواج دادند و از این گذشته تروت و تجملی که گرد آورده بودند آنها را کم کم از کار برکنار نمود و حس تنبلی و تن پروری را در بین آنها رسوخ داد و بالنتیجه تغییر اوضاع اجتماعی را در آن مملکت پیش آورد که تأثیر فوق العاده در روحیات و حتی طرز سیاست ایشان بمیان آورد و دیگر نمایندگان اخلاقی و وطن پرستی در رم بوجود نیامد و خود تیشه بر ریشه خویش زدند تا آنجا که مثنی از اقوام جاهله سرزمین تمدن روم را دستخوش نهب و غارت خویش ساختند .

باید اذعان کرد که تنزل و ترقی ملل بدون هیچ شك متناسب با تنزل و ترقی افکار عامه است. پیشاهنگی تنها تربیتی است که افکار نونهالان این آب و خاک را که مردان آتیه هستند ترقی داده و روح و جسم آنان را قوی میسازد و بوسیله عملیات صحرائی و گردش در جنگلها و مسافرت از شهری بشهر دیگر و پختن اغذیه و دوختن لباس و حرکت در نیمه شب طفل ۱۲ یا ۱۳ ساله را مرد زندگانی و مستعد تربیت میکند و بوسیله مقاومت در مقابل انواع مصائب و حرکت در آفتاب سوزان و سرمای سخت و برف و کشیک در اردوگاه و زیر باران جوانان این آب و خاک را طوری بار میآورد که تمام احتیاجات زندگانی خود را شخصاً انجام دهند .

دنیارا نشیب و فراز بسیار است و همیشه پدر و مادر و خانه مهیا و آماده برای انسان نیست چه بسا جوانان که خود را متکی بمال پدر و مادر کرده از کار کناره گیری نموده اند و بالاخره چون سختی جزئی در رندگانی خویش دیده اند از جان عزیز خود صرف نظر و بخود کشی اقدام کرده خود و خانواده بیچاره خویش را بر وزید بختی و بی نواهی نشانده اند. در صورتیکه اگر تحقیق شود میتوان فهمید علت خود کشی چیز جزئی بوده است که پیش همت مرد بهیچ چیز ارزش ندارد . بقیده نگارنده بدبختی در این دنیا وجود نداشته و با قوه سعی و عمل و پشت کار انسان میتواند تمام موانع سر راه خویش را برداشته و با مال و آرزوی حقیقی خود برسد .

پیشاهنگی تربیتی است که جوانان را معتمد بنفس بار آورده و از خود کشی و عملیات زشت دیگر نجات می دهد زیرا پیشاهنگک بشاش بهر کار صعب که در زندگانی مواجه شود بچشم حقارت نگاه کرده و سعی میکند با خون سردی و جبین گشاده و انهم سر راه خویش را بردارد، نه خود را بیجان سازد. پیشاهنگی جوانان را ساکت و صامت، بی جسم و جان و عزیز پدر و مادر بار نمیآورد .

محافظت وطن احتیاج بمردان کاری و سر بازان شجاع و از جان گذشته دارد. درست است که در تمام ممالک دنیا از قدیم الایام خدمت مقدس نظام وظیفه کم و بیش وجود داشته و جوانان مملکت از دل و جان برای خدمت بوطن حاضر بوده اند تا اگر روزی دشمن خارجی بخواهد بمملکت عزیزشان هجوم آورد بتوانند با او مقابله و نبرد نمایند و از جان و مال و ناموس مملکت خویش دفاع کنند ولی باید قبول کرد که در تمام ممالک متمدن امروزی دنیا دوره خدمت نظام بیش از ۱۸ ماه یا دو سال نبوده و از سن ۲۰ یا ۲۱ سالگی شروع میشود و البته در این مدت کم نمیتوان نهالی را که ۲۰ سال بکچی عادت کرده است آنطور مستقیم نمود که از سایه حقیقی آن استفاده کرد . نگارنده معتقد نیست که سبک تربیت باید سبک تربیت امپراتری باشد که طفل را از زمان ولادت مورد دقت نظر قرار داد تا اگر صحیح المزاج است در دامان پدر و مادر گذاشت والا او را باین عنوان که ناقص الخلقه است و بکار دفاع وطن نمی خورد از هستی انداخت و از ۷ سالگی از دامن پدر و مادر دور کرده بتربیت سختی که

مرسوم ملت اسپارت بوده عادت داد تا به قیده ایشان عضو مفید جامعه شود. لازمست طفل را از ۸ سالگی طوری تربیت نمود و وطن پرستی و عملیات تربیتی بالنسبه سخت را با آموختن تازحمانی را که در مدت خدمت نظام وظیفه برای آنان میکشند بهتر تمرین بخش باشد.

پیشاهنگی يك نوع تربیت نظامی اطفال است که حس وطن پرستی و شایه دوستی را در جوانان ایجاد نموده و عملیات مقدسه نظام را به آنها می آموزد و آنها را طوری تربیت می نماید که رشید و شجاع و بلند قد و قوی بار آیند.

نگارنده خود دیده است جوانانی را که در پیش آهنگی سابق مدتی تربیت شده اند چون خدمت سر بازی آنان رسیده آنرا با جینی کشاده استقبال کرده و همیشه رضایت خاطر صاحب منصبان خود را فراهم ساخته اند و ایشان آنها را نمونه و سرمشق سایرین قرار داده و حتی مزایایی برای آنها قائل شده اند. وسائل زندگی کسانی امروز با قرن های قبل فرق دارد و انسان باید در هر زمان به اسلحه آن زمان متوسل شود. غالب محصلین این مملکت تا دیروز با روحی بزمرد و جسمی نحیف و لاغر و چهره زرد از مردم خارج شده و حس اعتماد بنفس در ایشان موجود نبود و بهر وسیله که می توانستند متشبث می شدند تا نمره ای گرفته خود را از این تحصیل که بگمان ایشان نه بکار دنیا و نه آخرت آنها می خورد نجات دهند درست است که امروز در سایه توجهات فائده توانای ایران اعلی حضرت پهلوی و سعی و کوشش حضرت مستطاب اجل آقای وزیر معارف و اوقاف و ورزش و پیشاهنگی در مدارس شروع گردیده و باندک زمانی نتایج رضایت بخش داده است. ولی خوانندگان خود تصدیق می نمایند که مدتها باز وقت لازمست تا این نهال جوان نمره حقیقی خود را عاید این آب و خاک نماید و جوانان آنطور که باید متکی بر نفس و شجاع و با چهره پر خون بار آیند و البته باز جای شکرش باقی است زیرا ضرر از هر جا جلو گیری شود منفعت و ماهی هر وقت از آب گرفته شود تازه است.

ضمیمه مجله تعلیم و تربیت

در سال پنجم انتشار آن

از این شماره که سال پنجم مجله تعلیم و تربیت آغاز میشود کتابی بنام «اصول تعلیم و تربیت» بضمیمه مجله انتشار خواهد یافت. این کتاب را مدیر مجله با مطالعه چند کتاب اساسی و جامع در تعلیم و تربیت که اخیراً در اروپا طبع شده از آن کتب اقتباس و تألیف کرده است. با هر شماره ۱۶ صفحه از کتاب «اصول تعلیم و تربیت» منتشر خواهد شد و چون تمام کتاب از حدود دو بیست صفحه متجاوز نیست با شماره دوازدهم بانجام خواهد رسید. برای اینکه مشترکین گرامی و مخصوصاً آقایان معلمین بتوانند در پایان سال کتاب مذکور را جداگانه جلد کنند، صفحات آن دارای نمره مخصوص و از نمره صفحات مجله جدا خواهد بود، و نیز برای اینکه با انتشار این کتاب از مطالب عمومی و رسمی مجله کاسته نشود در این سال بر عدد صفحات هر شماره هشت صفحه افزوده شده است و هر مجله در ۷۲ صفحه منتشر میشود.